

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Szentmihály-utca 1. sz. Telefonszám: 53.
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Előfizetési ára

Egy évre 8 K., fél évre 4 K., negyed évre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. FRIEDMANN GYULA.

Kiadó: PAIP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete
hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilvántartási díj 50 fillér.

A mai ellenzék.

Tudvalevő, hogy a koalíció, mivel hatalomvágya kielégítést nem nyert, negatív, romboló politikára adta magát s az anarchisztikus szellemet a külügyi politikára is ki akarná terjeszteni. A külügyi viszonyok legnagyobb bonyodalmai középette, mikor a magyar állam életbevágó érdekeiről, mondhatnók létfeltételeiről van szó: a koalíció éppen az ellenkezőjét hirdeti annak, amit nemzetünk politikája parancsol s ami külügyi kormányunk a mi javunkra követ. Bármily megdöbbentő jelenség az, hogy nemzeti jelszavakat hangoztató pártok a saját államuk politikája ellen az ellenséges hajlamu államok kívánságainak adjanak kifejezést: — a koalíció ebbeli eljárása már nem lep meg bennünket, hisz megszoktuk, hogy e szövetséges pártok mindenkor mindenre készek. Velük szemben most — meglepőnek látszó fordulat! — gróf Andrássy Gyula emel szót. S olyan szint ad felszólalásának, mintha államunk hivatott és helyes külügyi politikáját védené. Hát ez igen dicséretes fellépés lenne — aminek teljes mértékben örülhetünk, — ha Andrássy meg nem cáfolná önmagát. Ugyanazon napon ugyanis, mikor egyik nyilatkozatában az ellenzék külügyi politikája ellen szólal fel, táviratilag üdvözlö az ellenzék az azon a gyűlésen, amelyen a kárhuzatos politikát hirdeti. Andrássy Budapesten leadott nyilatkozata a magyar állam legfontosabb, legéletbevágóbb ügyében súlyos vádat röpit a koalíció felé, — Szombathelyre küldött sürgönye pedig a koalícióval

közös hazafias célok győzelméről beszél. Így Andrássy nem használhat a helyes külpolitika ügyének. Választania kell: vagy fölfelé akar teteszést aratni, — vagy lefelé, a koalíciós demagógia irányában kíván érvényesülni. De az már igen nehéz feladat s Andrássy ebbeli képességeit is messze felülmúlja: államfentartó politikát is hirdetni s ugyanakkor az állam ellen irányuló politikát is támogatni. Így az a veszély fenyegeti Andrássyt, ami csak két szék között politikust fenyegethet.

Különben is már nagyon érzik a koalíció hősei, hogy az eddigi súlyos vereségek után csak újabb és újabb kudarcok várnak rájuk, — s napról-napra újabb jeremiadokban sirják el bánatukat. Csak legutóbb irta egyik vezérlapjuk, hogy a koalíció, „a kárhatalommal megakadályoznak képviselői jogai gyakorlásában, tanács-talanul, habozva keresi az utat, eszközöket, a melyek segítségével köteleseit az országgal szemben teljesítené. Tenni, vagy nem tenni egyaránt reménytelennek látszik...“ Most pedig gróf Apponyi sóhajtja el szombathelyi beszédében: „Be kell rendezkednünk arra, hogy ez a küzdelem hosszú lesz...“ Vagyis Apponyi csak hosszú bójtöt helyezhet az állásra éhes örszemeknek kilátásba. S hogy valóban nem másról, csakis éhségről s az ennek kielégítésére szolgáló törekvésről van szó, azt is elárulja Apponyi, midőn magát elszólva, kifejti, hogy a munkapárt „berendezkedik arra, hogy minket, alkotmányvédőket, a népjogok kiterjesztéséért küzdőket kifárasztson, kiéheztessen...“ De bármily hosszú

bójtre készül Apponyi: még sem árulja el hivelnek a teljes igazat, azt t. i., hogy ez az önmagáról s a nemzet iránti köteleességekről megfellegette, erkölcsileg és anyagiilag egyaránt lejárt, százszor elvet cserélt, mükuruc és igazi labanc, ál-radikális és valódi klerikális párt-egyveleg és elv-zagyvalék annyi álság, színváltozás, szegény, kudarc és vereség után már csak nagyon-nagyon távol jövőben reménykedhet. Ha ugyan hisz abban, hogy él siron tul is egy remény.

Közügy és képesség.

„Sokan vannak a hivatottak, de kevesen a választottak.“ E bibliai mondás jut eszünkbe akkor, midőn társadalmi és közéletünk terén működő, vagy legalább is működni próbáló, igen sok egyének munkálkodását figyelemmel vizsgáljuk. Önkéntelenül eszünkbe jut, mi más volna egész közéletünk, ha abban mindenki azt a működési tért választaná csak magának, amelyre rátermettsége és képessége predesztinálta.

Igen jól tudjuk, hogy általános emberi gyöngeség mindnyájunknál, hogy többen akarunk látszani, mint a mennyik vagyunk s gyöngeségünket, hibáinkat s valamely munkához megkívántató képességeink hiányát igen ritka esetben akarjuk beismerni.

Önszeretetünk s igen tévesen, önhittségünk tiltja és tart vissza attól, hogy magunkba szállva beismerjük, hogy sokkal hasznosabb tagjai lehetnénk a társadalomnak s sokkal több hasznot hozhatnánk a közügynek, ha megmaradnánk azon korlátok között, melyek között erőnket és képességeinket meg nem haladó munkálkodással, amidőn saját magunk boldogulását biztosíthatnók, egyben sok jó ügyet megmentenénk attól, hogy illetéktelen beavatkozásunk miatt, kontár kezeink által elrontassék és ferde irányba tereltessek.

TÁRCA

Válasz, a sivatagban élő vándor levelére.

Írta: Popeszkú Irén.

Kedves szürke vándor!

A holló és a róka meséje jutott eszembe, mikor tisztelt hivatalnok úr, sorait végigolvastam a Gyulafehérvári Hírlap nov. 3-iki számában. Nem úgy járok-e, mint az a bizonyos holló a sajttal szájában? Ön, hogy kicsalja belőlem a viszontválaszt, elhalmoz nem létező tulajdonokkal, s mikor a lámulattól, az ön dicséretétől elfogultan szólásra nyitom ajkamat: Ön tisztelt Róka azaz pardon szürke vándor úr, azalatt lesi a sajtot és — felkapva azt, elszalad vele.

Ne vegye rossz néven, de aki már ebben a sivatagban él és lélegzik, egyszerűen gyanus előttem... Gyanus a bókja, a szerelmes levele, vallomása, gyanus a szíve dobbanása, nem hiszek, oh nem bírok hinni neki. Mert e sivatagban kóborló vándorok, rendesen tovább vándorolnak, s ha egy korty vízhez jutottak, tarisznyájukat újra büszkén veszik hátukra s a kincsekkel újra más és más hölgy lábaihoz borulnak.

Először is engedje meg, hogy kételkedjek az ön létezésében. Hisz ön egy meseember, sőt mi több csodás! Élve szokott a korzón sétálni. Biztos ön abban, hogy létezik? ... És itt e városban? ... Nem csap be, mondja, de igazán gyónja meg nekem... Látja e várost virulni, palotáit épülni, szóval haladni a korral, rohanni motorral? ... S ha élni mer mégis — bizonyára láza van önnek tisztelt Róka azaz pardon szürke

hivatalnok úr! Önt egyenesen a helybeli múzeum figyelmébe ajánlanám, hogy a jövő nemzedék számára kitöm-jék s mint csodaleányt mutogassák. Mert ott még több ilyen csodabogár csontváza fekszik, azzal a különbséggel, hogy azok ezer esztendővel ezelőtt születtek. A bogárról eszembe jut, hogy önnek határozottan furcsa bogarai kell hogy legyenek, ha arról ábrándozott valaha, hogy e város átförmálna ön szerint, szóval sivatagból oázist faragna. Hahaha!

Ez már non plus ultra! Hát nem jól van-e így, ahogy van? Ki az a vakmerő, aki szebbet, jobbat mer kívánni!

Nagyszerű! Ön jeget akart itt a szívével olvasztani? ... Kedves szürke vándor úr, most már tisztában vagyok önnel. Ön bizonyára az egyik éjszaksarki expedícióból tévedt ide, felfedező, aki ita loco jéghegyeket látott tornyosulni, holott előzőleg a sivatagban vándorolt kincseivel.

Szóval, kincseső, felfedező, világutazó ön?

Nem szándékozna esetleg egy diszes felolvasást tartani a Hotel Európában, kicsi-nagyja ott lesz, lássuk, van-e még valami felfedezni valója? ... Felek, hogy ön elől itt már mindent felfedeztek!

Nekem határozottan tetszeni kezd ön, annál is inkább, mert itt Fehérvárt elvesztett valamit s most keresi a rózsaszínű ködben... Biztosítom, hogy itt mindenki veszteni szokott, néha pénzt a kártyán, néha jó hírnevet, életkedvet, esetleg vagyont, közbecsülést, lelki ismereteket: sőt gondot, kalucsnit a sárban, esernyőt, félcipőt — ahogy jön... De a köd, a mi ködünk, — megengedjen szürke vándor úr — az szürke, de még mennyire az!

Egyel több ok arra, hogy azt higgyem, hogy az

éjszaki sarkon járt nemrégiben, s az ott derengő fényt, csillogó fantáziája ide ültette. Először is itt ha köd van, akkor nem látni semmit, ha esik — vizet s ha 6 hétben egyszer kisüt a nap, ragyogó sugara sárgán törlik meg a lehullott faleveleken, az egész világon! ... Hol itt a rózsaszín? Tegyen estére, szürke vándor úr a fejére borongatásokat, úgy félóránként egyszer, higgye meg elmúlik, jó az fantazmagóriák ellen — ne féljen, az idevaló orvosok is ezt ajánlanák. Igen, féltem az ön kitűnő agyát, oh fogadja részvételem... Ha ugyan életben marad. — vagy eloszlik, mint a buborék s marad mi volt a pusztaság...

Szóval mondjuk, hogy ön még létezik s arra kér, győzzem meg önt arról, van-e itt oázis, minthogy sivatagban lakik s oázis azon megkívántatik, ahol azt a bizonyos kincses tarisznyáját letehetné a válláról...

Az istenért nehogy letegye tisztelt szürke vándor úr, — még esetleg sárba-pocsolyába tenné, kár lenne a kincsekért...

Mert itt tudniillik nem igen vannak olyan exotikus nevű pihenőhelyek, — egy-két téglarakás és szemétbucka a piacon, úgy betivásár után... E célra tessék Afrikába visszatérni, mert a lelkek már teljesen ködösek, a barometer állandóan esőre áll, nem csoda, ha a lány-lelkek szétfoszlottak a párás légben...

S hogy ön — bár létezését még mindig kétségbevonom — árvának érzi magát — e sivatagban... Esetleg az árvaházban megnézhetem, van-e még üres hely, ép a múzeum mellett áll... Hahaha! Ön nagyon kedves ember lehet szürkesége dacára. Értem, értem, csak azt nem, hogy csupán mozi és színház után árva, vagy pedig állandóan?

Mert árva a darumadár, a kakuk, fecske a nótá-

Ha valakitől, úgy a közélet terén működő emberektől okvetlen megkívánható, hogy értsenek ahhoz, amihez hozzáfognak s csupán szereplési viszketeg, avagy feltűnési vágyból, avagy Isten tudja minő más okok miatt, ne fogjanak olyan dologhoz, amelyhez a régi jó magyar közmondás szerint: „annyit értenek, mint a mennyit a hajdu ért a harangöntéshez.”

Hogy társadalmi életünk nem egészséges, arról fölösleges beszélnünk, azt minden helyesen megfigyelő és józanul gondolkozó ember igen jól tudja, de azt kevesen akarják belátni, hogy betegségének egyik legfőbb oka abban rejlik, hogy úgy társadalmi, valamint egész közéletünkben, nem mindig a rátermettség és az igazi képesség jártsza a főszerepet és tartja kezében az irányítást, hanem igen sok esetben, a véletlen különös szeszélye folytán, a tömeg vállain föltolakodott butaság és ostobaság tartja kezében a zászlót.

Hogy ez a jelenség nem ritkaság, azt elég fényesen bizonyítja az a sok szép eszme, melyek keresztülvitele avatatlan kezekbe kerülve, eszmék maradtak s azok fognak maradni mindaddig, míg az igazi rátermettség és a valódi képesség nem segít rajtuk.

Ma a legtöbb ember azt hiszi, hogy ha a tömegnek tetszését egy jól sikerült frázissal sikerült megnyernie, uralkodni is tud rajta s megelégedezik arról, hogy a tömeg mindig a pillanat hatása alatt áll s misem könnyebb, mint a tömeget elvakítani, félrevezetni.

A francia forradalom fényesen bizonyítja, hogy a tömegre gyakorolt suggestio csak pillanatokig tarthat s aki ma bombasztikus frázisokkal bővelkedő szónoklatával uralkodni látszott a tömegben, azt holnap egy még nagyobb szemfényvesztő, ugyanazon tömeg örömmujongása között vitette a vérpadra.

A társadalom vezetésére, a közügyek terén való hasznos és önzetlen tevékenységre születni kell, ahhoz Isten adta tehetség szükséges s amint tehetség nélkül maradandó becsü munkát sohasem alkothatunk, éppen úgy a közélet terén sem biztosíthatunk magunknak állandó pozíciót, ha nincs meg hozzá a képességünk és rátermettségünk.

A közügyekkel sok tekintetben úgy vagyunk, mint a közvagyonnal, — Csáky szalmájának nézzük s akár van, akár nincs hozzá jussunk, rágódní akarunk rajta. „Aki nem tud arabusul, az ne beszéljen arabusul” — mondja egy igen találó közmondás.

Fájdalom, azonban mi mindnyájan tudni akarunk arabusul s ha nyakát tekerjük is ki a szavaknak, beszélni akarunk az előttünk ismeretlen nyelven.

Hogy forrongó társadalmi életünknek miféle változásokon kell keresztül mennie, míg teljesen lecsendesülnek a minden oldalról felkorbácsolt hullámok, hogy minő szociális kérdések fognak előtérbe nyomulni s irányítani egész közéletünket, ki tudná megmondani? Hogy mik lesznek a jövő iránytadó eszméi, arról ma sejtelve sem lehet senkinek!

ban — ezt tudja ugy-e? s akinek nincs mamája, tatája, de hogy ilyen elragadó és kedves városban valaki árva legyen, ez egyenesen abszurdum, tulzás és csalódás, tisztelt szürke vándor ur! Szeretnék a szemébe kacagni! Hisz tudja talán, hogy mondja a nóta, ki a Sipót vizét issza, vágyik annak szíve vissza . . .

Elkezdvé a puklisai réteken barangoló cigánytól, a puskaporosi dülön kárrogó varjuig, mindenki árva, ha épen tudni akarja, most már megmondom az igazat.

Árva a sétatér, lombját lerázta a szél, szerényen húzódik meg a város közepén, tudva, hogy sétatérnek csúfolt erdőimitáció: árva a veréb ami az akácok tetején csiripel . . . Árvák lesznek a lányok, ha a legények elejét háboruba viszik — árva a kofaasszony, aki szóló szőlőt, mosolygó alnát árul; árva a Gizella-udvar egyetlen tornya — sőt mi több, az egész város árva, mert jön, közelít a tél — s egyetlen parfümjétől, a kanálstól meglesz fosztva — s balzsamos illatok közt nem lengedez a zefir . . .

Mit beszél Ön tehát? Hogy mer Ön is árva lenni, ehhez külön engedély kell s az árvaszéknél be kell jelenteni. Nem segíthetek rajta semmikép, kedves vándor ur! Miután ön leydeni palackként gyűjti magába a vilamosságot, Tihanyi ur be fogja perelni, ha a mellékutcák derengő félhomályában önmagától fog fenyt kisugárzani. Lásza, patentet kérhetne reá, eddig a szentjánosbogárkák teljesítették e feladatot . . .

Csak sok séta a szabadlevegőn esetleg a korzón . . . este hidegborogatás s ön meg fog gyógyulni — érzem — bár súlyos az állapota . . . E városban gyöngéden agylágyulásnak hívják . . .

Üdvözlét! Isten önnel!

Gyógyulást óhajt
Egy leány.

De azt mindnyájan előre láthatjuk, hogy egészséges közélet s a közügyek terén való becsületes és önzetlen munkálkodás ideális korszaka csak úgy következhetik be, ha a társadalmi életben azoknak a kezébe adjuk a vezetést, akiknek rátermettségük és képességük is van ahhoz, hogy helyes irányban vezetni tudjanak.

Hogy ez nehezen fog menni s eleinte sok akadályba fog ütközni, azt nagyon jól tudjuk, mert hiszen a féktelen ambíciókat, nem lesz könnyű dolog eltávolítani az utból, azok ragaszkodni fognak eddigi pozíciójukhoz, bár betölteni nem tudják, de hisszük: „hogy a jó győzni fog a rossz fölött.” Hiszük, hogy nem messze van már az az idő, midőn maga a társadalom fogja belátni, hogy sokan azok közül, kiket eddig talán fölemelt, kiket vezéreinek tartott, nem képesek betölteni azt a szerepkört, amelyre vállalkoztak, s ha ideig-óráig sikerült is elvakítani őket, végre is a maguk valódi értékében fognak bemutatkozni.

Asinus in pelle leonis nem sokáig maradhat, mert hangja és tettei végre is elárulják, hogy a sokat ígérő külszín alatt nagyon keveset érő benső rejtőzködik.

Szentpétery János.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ liliom-tejszappan. Védjegye „Steckenferd“, készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár, drogéria, illatszertár s minden e szakmába végo üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera“ liliom-tejkrém fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt hapható.

Fábián Sándor †

Az erdélyi kath. egyházmegyét e héten újabb súlyos veszteség érte. Pénteken d. u. temették a várbeli ősi kathedrális sirboltjába a 15-én hosszas betegség után elhunyt F á b i á n Sándor székeskáptalani inulans nagyprépost, egeresi címzetes apátot, kinek halálával az erdélyi kath. egyház egyik legmárkásabb egyéniségét veszítette el. A közéletünkben is szereplő főpap a bécsi pazmaneumban kitűnő sikerrel végzett tanulmányai befejezte után a tanári pályára lépett és aránylag fiatalon került a helyi gimnázium igazgatói székébe, melyet e minőségben évtizeden át erős és biztos kézzel vezetett. Később kanonokká, majd préposttá nevezetve ki, közéletünkben úgy politikai, mint gazdasági téren tevékeny részt vett és hosszabb időn át, mint a helyi legnagyobb pénzügyi intézet, a gyulafehérvári takarékpénztár igazgatója folyt be városunk gazdasági és pénzügyi irányításába.

Márkás alakjához teljesen megfelelő egyéniséggel azon hova-tovább ritkuló alakok közé tartozott, kik megalkuvást és meghátrálást nem ismerve, nyílt és erős homlokkal szállnak szembe meggyőződésükért a mindenhonnan jövő támadásokkal.

E hajthatatlan jellemzilárdsága és törhetetlen liberalizmusa és ama szeretetteljes és támogató tevékeny együttérzés, melyet városunk polgárságának ügyeiben mindenkor tanúsított, szeretetteljes emléket biztosítanak neki a haláltól öt megelőzőtt méltó társa U j f á l u s i Józseffel együtt városunk közösségének szívében.

ÚJONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1912. november 17.

— **A törvényszék új elnöke.** E r d ő r d g h Virgil curiai bíró a helyi kir. törvényszék elnöke e héten városunkba érkezett és a kir. törvényszék vezetését már átvette. Pénteken a vidéki kir. járásbírók vezetői tisztelegtek és mutatkoztak be az új elnöknel.

— **A főispán nálunk.** Vármegyénk főispánja: S z á s z József, titkára: Folyovich József kíséretében szombat, f. hó 16-án reggel hivatalos látogatásra városunkba érkezett és az egész napot a közigazgatás egész ügymenetének és egyes ágainak vizsgálatával töltötte a városházán. — Este a főispán sárdi birtokára utazott.

— **Új postafőnök.** A kereskedelemügyi miniszter a helyi I. számú postahivatal vezetésével Szentpétery Ferenc posta, táviráda főtitkárát bizta meg, ki a helyi főpostát ideiglenes minőségben általános megelégedésre már hosszabb ideje vezette.

— **Házasságok.** A gyulafehérvári anyakönyvi hivatal a következő házasságokat hirdeti: Laki Kálmán Elek Gyulafehérvár — Berghán Janka Gyulafehérvár. Köbblé József Sárd — Vécsey Klára Gyulafehérvár.

— **Kórház és sósfürdő Szászsebesen.** Szászsebesen felépült az új Zsófia kórház. A csinos egyemeletes főépület rendeltetésének megfelelően számos helyiségből áll, lifttel, villamos világítással, középponti fűtéssel, meleg- és hidegvíz-vezetékkel, könnyen tisztogatható higiénikus aszbesztpadlóval. Egyelőre 80 betegre van berendezve. Az intézet mindennemű géppel, orvosi műszerrel föl van szerelve. A fölszerelést a kórház főorvosa, Grasser Ottó dr. személyesen intézte. A főépületből külön épült a fertőző-intézet ragadós betegek számára, továbbá egy kisebb fertőtlenítő épület ruhák, ágyneműek fertőtlenítésére, egy biológiai szűrőtelep és egy hullaház. A kórházat november hónap elején adták át a nyilvánosságnak. A kórházzal egyidejűen épült Szászsebesen egy új sósfürdő is, melyet már használatba is vettek. Ide öt kilométer távolságból acélesőveken vezetik a természetes sós vizet, amiből hideg, meleg, kád, zuhany, szénsavas és villamos fürdőket készítenek. Nyári időre sós vizű tükörfürdők lesznek.

— **Vigyázatlanságból gyilkosság.** A fegyver gondolatlan kezeelésének s a fegyverrel való tréfálkozásának ismét áldozata van. Folyó hó 14-én reggel 7—8 óra között a Sajgó szőlő dűlőben, a Springer-féle vincelér házban felsőváradi munkások reggeliztek. Reggeli után Bárb György a Miklósé elővette a vincelér töltött fegyverét s azt a saját mellének irányította; majd egy másik munkás közbeiktatására, hogy tegye a vállához, a vállához kapta, miközben a fegyver elsült s a golyó a vele szemben levő Bárb György a Sándorét szájba találta, hogy az menten élettelenül terült el. A tettes remületében megszökött, de már másnap 15 ikén edesapjával a rendőrségen jelentkezett, a honnan kihallgatás után a tettest az ügyészséghez kísérték át.

— **Bábaképző tanfolyam.** A nagyszebeni bábaképző tanfolyam jövő évi február 1-én nyílik meg. Az oktatás magyar, német és román nyelven történik. Felvételhez keresztlevele, iskolai bizonyítvány, erkölcsi bizonyítvány és hivatalos orvos által kiállított egészségi bizonyítvány kell. A tanfolyam június végéig tart.

— **Az árvizkárosultak javára** az A p o l l ó moziban tartott jótékonycélu előadáson a következők fizettek felül: Deák Rozsika 3 kor. Seidenfeld Mihály, Dr. Teri Ödön, Izsák Mózes 2—2 kor. Kiss János 1.20 kor. Beke Sándor, Mann Oszkár, Geier Henrik 1—1 kor. Loreh Máttyás 50 fill.

— **Edison mozi.** A mai fényes műsor keretében Gollmann mester a tegnapi fényes műsorsláger, a „Tábornok gyermekei“-t műsoron kívül nyújtja közönségének, mely a színház eltávózása óta minden előadáson zsufolásig tölti meg a nagy mozi nézőterét. A ma esti műsor úgy mint a tegnapi szebbnél-szebb darabokból áll, melyek közül a „Tata mint dada“ című művészi, de falrengetően neveltető vig film érdemel figyelmet, melyben a főszerepet Vendrey Ferenc a Vigszínház komikusa játsza. A műsort a „Pathe Journal“ nyitja meg.

— **Kipróbált főzőutasítás.** Gözölt marhahús. Egy darab sovány- vagy ökörhúst a hátuljából fakalapáccsal meglapítunk, sóval és borssal bedörzsölünk s vajban vagy zsírban a tűzön gyorsan körül sütjük. Ha a hús minden oldalon barna, akkor 1/4 liter levest (melyet 1 db. Maggi féle húsleveskockából állítunk elő) és 1/8 liter ecetet öntünk alája s egy kevés vágott zöldséget, levestzerűen szelt ugorkát és 1/2 babérlevelet szórunk bele. Azután a serpenyőt jól betakarjuk és a húst la san gözölni hagyjuk. Ha kész a hús, a b r ő l a zsirt leszűrjük, egy kevés kovásszal vagy rántással megsűrítjük, vörös borral vagy Maggi-féle ízesítővel megfinomítjuk s a szépen felszelt húsról szűrve találjuk.

— **Ferdére taposott cipősarkok** az eleganciát tönkre teszik. A Berson gummisarkok viselete, melyek a bőrnél is tartósabbak, a cipősarkok letaposását kizárják. Utánzatok miatt ügyeljen a vásárlás alkalmával a szóra: „Berson“.

— **Írógépek és azok kellékei. Sokszorosító és Másológépek. Amerikai iroda berendezések. Pénzszekrények, nyomtatványok. Mindennemű irodai felszerelések előnyös beszerzési forrása az Erdélyrészi Parcellázó Bank Részvénytársaság Kereskedelmi osztályánál, Marosvásárhelyt, Verbőciutca 4. sz.** Írógépcsere, javítás és kölcsönzés. Sokszorosítási és írógép munkák. Gép- és gyorsírási tanfolyamok. Vételkötelezettség nélküli bemutatás bárhol. Képviselek felvételnek.

IRODALOM.

* *Több mint hatvan képet* találunk a Váradi Antal és Falk Zsigmond dr. szerkesztette, s immár harmincharmadik évfolyamát járó Ország-Világ e heti számában. Huszonhét közülök a bécsi színészvilág nevezetesebb alakjait hozza elénk egy a legújabb színpadi újdonságokat ösmertető érdekes cikkel kapcsolatban. Hat kép a balkáni háborúról való mozzanatok közül, s további hat kép a mohammedán világból mutat be érdekességeket. Három kép a Bérchtold és Sán-Giuliano külügyminiszterek san-rossorei találkozását mutatja; tizenegy további kép a Photo club amateur-fotográfiai kiállításából ad izelítőt. A képek sorában ott látjuk még a honvédhuszár regnáló minapi esküvőjét és Nikó Lina, a Vígsház néhai művésze székesfehérvári sír-emlékének leleplezését. Egy sereg arckép meg divatkép egészíti még ki az Ország-Világ legújabb füzetének illusztratív tartalmát. A lap irodalmi részébe regényeket, elbeszéléseket, kritikai cikkeket avagy költeményeket írtak: Bányász László, Boldog Lajos, Csillag Gyula dr., Falk Zsigmond dr., Fligl József, Moly Tamás, Novák László, Papp Tibor, Selymes Rezső, Szabó István, Váradi Antal, Zsoldos Benő stb. Tartalmas, kitűnően szerkesztett rovatok ezenfelül: Színház, Művészet Irodalom, Hírek, Zene, Sport stb. — Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, V. ker., Hold u. 7), ahová az előfizetési pénz is beküldhető. A lap ára félévre 8 K.

* *Gyermekek a szanatoriumban.* Sebők Zsigmond a Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb, november 10-iki számában jelenti, hogy előfizetőinek értékes, új kedvezményt nyújthat: Minden évben öt félingyenes és kedvezményes helyet tud kieszközölni a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület cirkvenice-i iskola-szanatóriumában, az egyesület szíves ajánlata folytán. Ez is egy új szál, a mely összeköti a Jó Pajtást olvasóival. A lapnak e száma különben a már megszokott gazdag tartalommal jelent meg. Rudnyánszky Gyula, Fövenyessy Manó és Benedek bácsi meséi, Dörmögő Dömötör Királyhágón tuli utazása Sebők Zsigmondtól, Zöldi Márton meséje, Gyula bácsi érdekes természetrajzi cikke, Garay Ákos pompás rajza, Zsiga mőkája, Szemere György regénye mind megannyi érdekesség. A szerkesztői üzenetek és rejtvenyek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtást a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem utca 4.

* A „Vasárnapi Újság” november 17-iki száma szokatlanul gazdag és érdekes tartalommal jelent meg. Szép és rendkívül érdekes eredeti felvételeket közöl a balkáni harcokról, a budapesti színházak újdonságairól, a Műcsarnok téli kiállításából, a virágvásárról, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szende Dárdai Olga és Barrie regénye, Szederkényi Anna novellája, Szabolcska Mihály, Jakab Ödön és Vargha Gyula versei, Schöpplin Aladár színházi cikke. Egyéb közlemények: Canalejas és Woodrow Wilson arcképe. Kvasz András Dunába esett repülőgépe s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára félévre két korona 40 fillér.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

O. E. Helyt. Meg lesz — mihelyt ideje elérkezik.
E. V. Sajnálattal nem használhatjuk, mert véleményét nem egészen osztjuk.
R. I. Helyt. Közölhetetlen.
Több kéziratról a jövő számban.

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Med. univ.
Dr. Daramus Gornél

nőgyógyász, fogorvos.

Rendel: 8-10-ig nőbetegeknek,
2-5-ig fogbetegeknek.

Mindenkinek hasznos

MAGGI-féle húsleveskocka

Csupán forró vízzel leöntve, azonnal, jóízű bouillont ad, mely egészséges és betegek, szellemileg és testileg megerőltettek, vadászok, turisták stb. részére egyaránt kitűnő üdítő italt képez. A MAGGI-féle húsleveskocka gyenge leveseknek, mártásoknak, főzéseknek stb. is azonnal erőteljes jóízű ad s azonkívül főzések, ragout stb. főzésére és húslevesnek betéttel való készítésére szolgál.

1 kocka 1/4 liter
leves részére 5 f.

Csak a MAGGI névvel és a keresztesillag védjeggyel valódi.

*Csak azoknak a
cigarettafüstöknek
a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fillért
többet kiadni:*

Clubspecialité
120 lap 20 fillér
70 " 12 "
Adóbox (100) hüvely 70 "

*Orvosi tanácsra a hüvelyek
és laposkák bronz- és szinnyomás
valamint aszradék: úgynevezett
Ambrés nélkül vannak, de minden
szinnyásban és hüvelyben benne
van viznyomással a védjeggyel
és a gyáros aláírása „Modiano”*

Pehelykönnyű
elegáns.

Tartósabb
mint bőr.

Sz. 4321—1912. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, a hogy Gyulafehérvári Népbank Rt. végrehajtónak Bernát Mendel végrehajtást szenvedő elleni 1000 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtás ügyében a gyulafehérvári kir. tszék, mint tkvi hatóság területén levő s a pojanai 48. sz. tjkyben A + 1, 3—8, 10, 12—16. rendszám ingatlanokra az árverést 2410 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1912. évi december hó 9-ik napján d. e. 9 órakor Ompolymező községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár 2/3-án alól nem adható el. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri

rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, árverési vevő pedig a bánatpénzt a vhu. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

A kir. tszék, mint tkvi hatóság.

Gyulafehérvár, 1912. augusztus hó 10-én.

Dr. Borzsoyay s. k., kir. tszéki bíró.

Halló!! Halló!! Halló!!

A legszebb és legcélsebb karácsonyi ajándék egy fess francia vagy angol fűző. Mérték szerint készíti

Mme. Finkelstein Rose

Ezentul csakis Apaffy-utca 14. sz. Amerikai halcsont nélküli és sportfűzők, valamint bakfifűzők és egyenestartók 10 kor.-tól feljebb.

Fűzővédők és melltartók nagy választékban.

Sz. 700—1912. vegrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. keresk. és váltó törvényszéknek 1912. évi 126766. számú végzése következtében Dr. Baruch Hugó gyulafehérvári ügyvéd által képviselt budapesti cég Szűcs Ödön javára Alvinc sibiáni Sfinzer Jakab ellen 1066 K. 66 f. s jár. erejéig 1912. évi október hó 12-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 3000 K. ra becsült következő ingóságok u. m.: esélőgép és motor nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíró 1912. év V. 772. számú végzése folytán 1066 kor. 66 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi augusztus hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 129 K. 28 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Sibisánon leendő eszközésére 1912. évi november hó 28-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1912. évi nov. 8. napján.

Papp Károly, kir. bir. végrehajtó.

Szám 741—1912. vegrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. keresk. és váltó törvényszéknek 1912. évi 121949. számú végzése következtében Dr. Baruch Hugó gyulafehérvári ügyvéd által képviselt budapesti cég Szűcs Ödön javára Alvinci Kereban Gusztáv és tarsa ellen 1066 K. 66 f. s jár. erejéig 1912. évi október hó 1-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 8000 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 20 drb. ökör nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíró 1912. évi V. 777. számú végzése folytán 1066 kor. 66 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi augusztus hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 118 kor. 82 f.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Alvincen leendő eszközésére 1912. évi nov. 30-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Gyulafehérvárt, 1912. évi november hó 8-án.

Papp Károly, kir. bir. végrehajtó.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz.

Magtárnak; fa-, mész- vagy sörraktárnak vagy nagyobb ipar telephelynek :: igen megfelelő nagyterjedelmű ::

házastelek

eladó Gyulafehérvárt, Báthori-utca 4. sz. alatt. Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

huzott drótszállal. Kb. 75 % áram megtakarítás.

TÖRNETETLEN!

Magyar

SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Budapest, VI., Teréz-körút 36. szám.

Fickó! Még most sem jövezted meg magadnak, hogy csak **Jacobi anticotin** szívarka-hüvelyt szívok!

No lám... Ez a valódi **Jacobi anticotin** szívarka-hüvely!

Nagyraktár: Adolf & Alexander Jacobi, Wien VIII.

Milliók

használják

Köhögés

rekedség, katarus, elnyálkásodás, görcs és szárhuror a len a

Kaiser-féle Mell-Karamellák

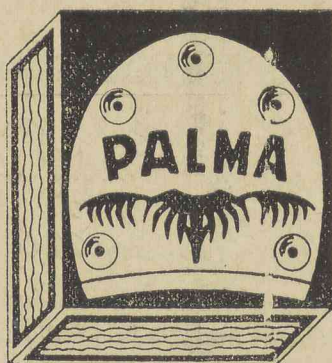
6100

bizonyítvány, orvosok és magán-személyek tanuskodik ennek biztos hatásáról.

Kiváló kellemes és ízletes cukorkák (Bonbons).

Csomagja 20 és 40 fill., nagy csomag 60 fill.

Kapható: Frölich Oszkár és Vlád Virgil gyógyszerészeknél Gyulafehérvár.

a valódi
KAUCSUK CIPŐSAROK DOBOZA, MINŐSÉGE: ARANY

Baró Kemény Árpád
alsógáldi gazdaságában ca 600 q
lóher, 180 q réti széna
és 6—700 q vegyes burgonya
eladó. Értekezhetni a gazdasági intézőségél.

Tisztítsd csak

Globus

Fémisztítókivonattal
a világ legjobb fémisztítószeré

Az 1990. évi St. Louisi világtalálaton "Grand Prix" díjnyerté.

Legjobb tisztít az összes létező fém tisztítónál.

Semmi sem pótolhatja!

Bendalin

kályhaezüst-festéket.

Nem pattan le vörösrőzött kályháról sem hanem kihűlések után ismét szép ezüstsínyű marad. Nem robban.

Használatban rendkívül kiadós. Gyulafehérvárt kapható: Schlesinger Testvérek és Misselbacher J. B. né.

Egyedüli gyárosok:

Georg Benda-Lutz-Werke
bronzfestékgár
Wien, Trasmauer, N. Oe. Prag.

1000 és 1000

ember **Pöstyén-sósorszeszt**

aldja a mint kiváló háziszert úgy külső, mint belső használatra. Megszüntet: fejt, fog-, gyomorfájást, csuszt, köszvény, hajhullást stb.

Főelárusító Gyfehérváron és környékén:

VLAD VIRGIL gyógyszerész.

ÓH JAJ!

Köhögés, rekedség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Kapható gyógyszertárakban és drogeriákban.

Megfojt ez az átkozott köhögés.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztilla csak-hamar meggyógyított!

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI., Révai-u. 12.

Kapható Gyulafehérvárt: Frölich Oszkár, Vlád Virgil, Vértess Miklós gyógyszerészeknél. Nagyenyeden: U. Kovács József,

Schuller Viktor gyógyszerészeknél.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrangú fajtiszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítés-növények, boggyógyümölcsűek stb.

Szélőeltványok

(elsőrendű ár) európai és amerikai sima és gyönyörű vesszők. Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőeltványtelepek

Hirdetések

jutányos árban felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Kugler és Társai
Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.